

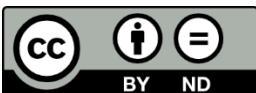
Sursa puterii în politică

Nicolae Sfetcu

07.09.2020

Sfetcu, Nicolae, "Sursa puterii în politică", URL = <https://www.telework.ro/ro/e-books/sursa-puterii-in-politica/>

Email: nicolae@sfetcu.com

Acest articol este licențiat Creative Commons Attribution-NoDerivatives 4.0 International. Pentru a vedea o copie a acestei licențe, vizitați <http://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/>.

Text online: <https://www.telework.ro/ro/sursa-puterii-in-politica/>

Extras din:

Sfetcu, Nicolae, "*Harta politică - Dicționar explicativ*", pg. 1-3, MultiMedia Publishing (2014), ISBN 978-606-033-096-7, URL = <https://www.stelework.ro/ro/e-books/harta-politica/>

Puterea din punct de vedere pragmatic

Maxima lui Samuel Gompers, parafrază adesea ca "Premiază prietenii și pedepsește dușmanii" (*Gompers, Samuel, "Men of Labor! Be Up and Doing," editorial, American Federationist, May 1906, p. 319*), se referă la două din cele cinci tipuri de putere recunoscute de psihologii sociali: **puterea stimulativă** (puterea de a premia) și **puterea coercitivă** (puterea de a pedepsi). Celelalte trei puteri derivă din acestea.

Puterea legitimității, puterea unui polițist sau a celui care ia decizii, este puterea dată de unei persoane de o autoritate recunoscută pentru a impune standarde comportamentale. Puterea legitimității este similară puterii coercitive prin aceea că o comportare inacceptabilă este pedepsită mai mult sau mai puțin direct.

Puterea deciziei este deținută de persoane în virtutea unor aptitudini sau atitudini. Îndeplinirea dorinței de a se simți la fel ca o celebritate sau un erou este premiul pentru obediență. Acesta este un exemplu de putere stimulativă în care o persoană se auto-premiază.

Puterea expertului derivă din educație și experiență. De notat că puterea expertului este condițională circumstanțelor.

Autoritatea și legitimitatea

Autoritatea în sensul politic este diferită de puterea politică prin aceea că implică legitimitatea și acceptanța; ea presupune că persoana sau statul care exercită puterea are dreptul să procedeze astfel (*"Authority" at the Stanford Encyclopedia of Philosophy*). Legitimitatea este un atribut al guvernării câștigat prin dobândirea și aplicarea puterii conform unor standarde și principii recunoscute și acceptate.

Max Weber a identificat trei surse de legitimitate pentru autoritate, cunoscute drept clasificarea tripartită a autorității (*Weber, Max, Politics as a Vocation*). El a propus trei rațiuni pentru care oamenii urmează dispozițiile celor care le dau:

Autoritatea tradițională

Autoritatea tradițională este acceptată întrucât ea continuă și sprijină prezervarea valorilor existente. Weber a numit-o "autoritatea eternului ieri". Societățile patriarhale (și mai rar și cele matriarhale) au acceptat monarhia ereditară în care autoritatea era dată de descendenții fostului lider. Urmașii s-au supus acestei autorități pentru că "așa am procedat dintotdeauna". Un exemplu de autoritarism tradițional este monarhia absolută.

Autoritatea charismatică

Autoritatea charismatică este definită de Weber ca "devoțiunea față de o sanctitate excepțională, un erou sau o persoană cu un caracter exemplar, și față de setul de norme sau ordine ale acestei persoane". Iisus Hristos este considerat un exemplu de lider religios charismatic.

Autoritatea legal-rațională

Autoritatea legal-rațională are drept de constrângere în virtutea postului pe care îl deține. Weber a identificat "reglementări create în mod rațional" drept caracteristica principală a acestei forme de autoritate. Democrațiile moderne sunt exemple de regimuri legal-raționale. Oamenii se supun în general autorității legal-raționale întrucât își dau seama că este spre binele lor și al societății.

Suveranitatea

Suveranitatea este dreptul guvernului de a exercita un control asupra sferelor sale de influență fără alte interferențe externe.